

The Journal of Academic Social Science Studies

International Journal of Social Science

Doi number:<http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2263>

Number: 25-I , p. 21-34, Summer I 2014

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK ETKİNLİKLERİНИ UYGULAMA DURUMLARI (NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ)¹

IMPLEMENTATION STATUS OF MUSICAL ACTIVITIES IN
EDUCATION PROGRAM BY PRESCHOOL TEACHERS (SAMPLE OF NİĞDE
PROVINCE)

Doç. Dr. Damla BULUT

Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Ayten AKTAŞ

Turgut Özal Ortaokulu, Müzik Öğretmeni, Güroymak-Bitlis

Özet

Bu çalışmada, Niğde ilinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin eğitim programındaki müzik etkinliklerini sınıfta nasıl uyguladıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, tarama modelinde bir alan araştırmasıdır. Konunun kuramsal temellerinin oluşturulması aşamasında literatür taraması yapılmıştır. Bunun yanında okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki müzik etkinliklerini sınıfta nasıl uyguladıklarını belirlemek amacıyla örneklem grubunda yer alan okul öncesi öğretmenlerine anket uygulanmıştır. Ankette yer alan soruların kapsam geçerliliğinin belirlenmesinde uzman görüşü alınmıştır. Elde edilen nitel verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır.

Araştırmayı evrenini Niğde İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okul öncesi kurumlarda görev yapan 78 okul öncesi öğretmeni, araştırmayı örneklemi ise bu öğretmenler içerisindeki tesadüfî örneklem yoluyla seçilen 1 özel ve 12 resmi anaokulu ile 5 kreş ve gündüz bakımevi olmak üzere toplam 18 okulda görev yapan 73 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin çoğunluğunun eğitim programındaki müzik etkinliklerinden; ritim çalışmalarını müzik aletleri ve beden dilini kullanarak, ses dinleme ve ayırt etme çalışmalarını görsel işitsel araç gereçler kullanarak ve sesi tanıma, sesin benzerini çıkarma çalışmaları yaparak, müzik eşliğinde hareket çalışmalarını şarkıları önce bütün sonra böülümlere ayırip tekrar ederek, yaratıcı hareket ve dans çalışmalarını oyun ile yaparak, işitsel algı çalışmalarını çocuklara benzer ya da farklı sesleri farkına varmasını sağlayarak, müzikli öykü oluşturma çalışmalarını ise farklı etkinliklerle birlikte sınıfta yaptırdıkları sonuçlarına ulaşmıştır.

¹ Bu makale Haziran 2013 tarihinde Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde tamamlanan "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerini Uygulama Durumları (Niğde İli Örneği)" başlıklı Yüksek Lisans tezinin bir bölümünden hareketle oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Müzik Etkinlikleri, Okul Öncesi, Okul Öncesi Eğitim Programı

Abstract

In this research, it is aimed at determining how preschool teachers in Niğde Province implement musical activities of education program in the class. The research is a field study with screening model. In the phase of creating theoretical bases of the subject, literature search has been carried out. In addition, preschool teachers in sample group have been subjected to a survey in order to determine how preschool teachers implement musical activities in preschool education program in the class. In determination of content validity in relation to questions in the survey, expert opinion has been obtained. In the analysis of obtained qualitative data, content analysis has been used.

The universe of research comprises of 78 school teachers in preschool education institutions under the Directorate of National Education in Niğde, sample group of research comprises of 73 preschool teachers, who have been selected by random sampling and have been working in 1 private and 12 public playschools, 5 kindergartens and day care centers, total 18 schools.

In the research, in the scope of musical activities in education program, preschool teachers carry out rhythm applications by using musical instruments and body language; audio listening and differentiation by using audiovisual tools; creation of same sound, moving accompanied by music; repetition of the songs wholly and then partially; creative moves and dances by playing games; auditory perception by showing the children the similar or different sounds; creation of musical story by different activities.

Key Words: Music Education, Musical Activities, Preschool, Preschool Education Program

GİRİŞ

Okul öncesi dönemde bebeklik döneminden sonra, insan gelişiminin en hızlı, öğrenme kapasitesinin ise en yüksek olduğu dönemdir. Bu dönemdeki çocuklar çevreyle etkileşim halindendir. Fakat sadece aileden ve çevreden alınan eğitim çocukların gelişim özelliklerini ön plana çıkararak, kendilerini toplumun bir ferdi olarak görmeleri için yeterli değildir. Çocukların bu bekleniyi gerçekleştirmeleri için kendilerini rahatça ifade edebilecekleri ortama ve bu konuda eğitilmiş kişilere ihtiyacı vardır. Bu da okul öncesi eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

“Okul öncesi eğitim 0-72 ay grubundaki çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı çevre imkânları sağlayan, onların bedensel, duyusal ve sosyal yönden gelişimlerini destekleyen, kendilerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan temel eğitim bütünlüğü içerisinde yer alan bir eğitim sürecidir” (Yaşar ve diğerleri, 2000:4). Bu eğitim sürecinde çocukların ilgi dünyasını keşfetmek ve onları desteklemek gereklidir. Çocukların ilgi alanlarına göre bilgi ve beceri kazanmalarını sağlarken müzik eğitim aracı olarak kullanılır. Müziğin bir eğitim aracı olarak kullanılıyorsa, öğrenmeyi artırmada, algıyı açmada, hatırlamada, konuşmada, anlamada, problem çözmede, karar vermede ve dikkat içeren zihinsel işlevleri olumlu yönde etkilemede önemli olduğu görülmektedir (Soysal, 2012:208). Müzik yardımıyla çocukların var olan yetenekleri ortaya çıkar. Çocuklar okul öncesi eğitim zamanında müziğe olan ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim alarak müzikle ilgili mesleklerde yönelebilmektedir (Özçimenli, 2007:9).

“Okul öncesi müzik eğitimi, 0-6 yaş kümelerindeki çocuğa kendi yaşıntısı yoluyla amaçlı olarak temel müziksel davranışlar kazandırılması; yine çocuğun kendi yaşıntısı yoluyla amaçlı olarak temel müziksel davranışların değiştirilmesi, geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesi sürecidir. Bu tanımdan da açıkça anlaşılıyor ki okul öncesi müzik eğitimi, müziğin öğretilemesi için değil, çocuğun müziksel eğitimidir. Bu eğitime ‘erken müzik eğitimi’ veya ‘erken çocukluk müzik eğitimi’ denildiği de olur”(Uçan ve diğerleri, 2003:7).

Çocukların yakın çevresinde bulunan bütün bireylerin çocuk olduğu andan itibaren ona etkili bir öğrenme ortamını hazırlayabilmesi için erken çocukluk dönemi ile ilgili bilgi, algı ve tutumlarının geliştirmesi gereklidir. Bu süreçte devletin, eğitim hakkının ve fırsatlarının kullanılmasında büyük sorumluluğu vardır. Devlet, eğitim hakkının kullanılabilmesi için gerekli koşulları sağlamalı ve hiçbir ayrırmadan herkesi eşit bir şekilde ve maksimum düzeyde bu haktan yararlanmalıdır. Kısaca devlet, bir yandan aile eğitimine destek vermelii, diğer yandan çocuklara etkili öğrenme ortamları yaratmalıdır (Küçükturan ve diğerleri, 2013:786).

Devletin katkı sağladığı etkili öğrenme ortamları, kreşler, anasınıfları, anaokulları kısacası özel ve resmi olarak kurulan okul öncesi eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlarda çocuğa verilen eğitimler etkinlik köşelerinde yapılmaktadır. Verilen bu eğitimlerden biri olarak müzik eğitimi ise müzik odasında ya da müzik köşesinde müzik etkinlikleri çalışmaları ile gerçekleştirilmektedir.

Çocukları, müzik etkinliklerinden yararlanarak kendilerini en iyi ifade edebilecekleri etkinlik hangisi ise ona yönlendirmek ve genel bir müzik sevgisi, beğenisi kazandırmak özellikle okul öncesi dönemde başlanılması gereken eğitim hizmetlerindendir ve bu konuda hem uzman eğitimcılere hem ailelere önemli sorumluluklar düşmektedir (Eskioğlu, 2003:117). Çocuklar iyi bir müzik eğitimiyle iyilikler üzerine düşünüp önce iyi bir insan ve ilerde iyi bir vatandaş olmanın olgunluğunu yaşırlar. Çocukların toplumsallaşması ile kültürel farklılıkların da bir zenginlik olduğunu kavraması, karşıtların birlaklılığı ile dünyanın paylaşımının daha da anlamlılık kazanacağını öğrenmesi önemlidir (Gedikli, 2007:18).

Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik etkinlikleri ritim çalışmaları, şarkı söyleme, ses dinleme ve ayırt etme, müzik eşliğinde hareket, işitsel algı, yaratıcı hareket ve dans ve müzik öykü oluşturma başlıklarları altında yürütülmektedir (MEB, 2006:44). Ritim çalışmaları hem çocuklar hem de yetişkinler için doğal bir süreçtir. Çağlardan beri insanlar duydukları her ritmin temposuna şarkıya, dini, askeri müziğe, doğa sesine karşı duyarlı olmuşlardır. Günümüzde ise bir marş eşliğinde yürürlerten ayaklarını yere vururlar. Araba radyosundan gelen müziğe göre direksiyona hafif vurarak tempo tutar, düğün ya da diğer etkinliklerde dans ederler. Küçük çocuklar ise, müziğe tüm bedenleri ile karşılık verirler. Müziğin ritmine (vuruş sayısı) göre salınımlar gerçekleştirirler. Elleriyle doğru tempoyu vurmaya çalışırlar. Bu etkinlikle bireyler bedenini ritme göre disipline ederler. Estetik figürler yaratabilirler. Bireysel ya da toplu oyunlar sergilerler (Gedikli, 2007:19).

Şarkı söyleme çalışmalarında en önemli şey şarkı seçimidir. Şarkı seçiminde çocukların gelişim düzeyleri, özellikle ses sınırları iyi bilinmelidir. Çocuklar günlük yaşıntlarında gördükleri, yaşadıkları, bildikleri konularla ilgili şarkılarla daha fazla ilgilenirler. Şarkı öğretimi yoluyla çocuk, sesini kullanma, şarkının sözlerini doğru telaffuz etme ve müziğine uygun hareket etme becerilerini geliştirir (Eren, 2006:18).

Ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları, çocukların çevrelerini daha iyi tanımlarını ve anlamlandırmalarını, çevreyi daha bilinçli dinlemelerini, duydukları sesleri ayırt edebilmelerini

sağlar. Bu çalışmada ses çıkan her şey kullanılabilir. Bunlar çeşitli çalgılar, artık malzemelerden yapılmış maket çalgılar, oyuncaklar hatta bazen insan vücudu da olabilir. Etkinlik sırasında öğrencinin ses kaynağının görmesi engellenerek, sesin ne yönden geldiği, sesin kaynağının ne olabileceği ve sesin yüksek mi alçak mı olduğu sorulabilir (Alpaslan, 2010:36).

Hareket etme becerisi yeni doğan bir bebeğin hayatının ilk anlarından itibaren açık olarak görülür. Küçük bir çocuğun her bir hareketi, kendi varlığını ortaya koyması ve kendini ifade etmesi anlamına gelir. Çocuklar hareketler yoluyla çevresini tanır ve insanlarla daha kolay ilişki kurar. Çocuklar büyükçe seslere veya müziğe ritmik vücut hareketleriyle güçlü bir biçimde karşılık verir. Çocuk tarafından kazanılması beklenen müzikal düşüncenin, çocuğun tempoda, dinamiklerde, ses perdelerindeki değişiklikleri keşfetmesi sağlanır. Bu çalışma; oyunlarda, şarkı söylemede, müzik aleti çalabilmeye önemli bir eğitim aracı olarak kullanılır (Ömeroğlu ve diğerleri, 2006:8).

İşitsel algı, çocuğa sesleri incelikleri-kalınlıkları tartımlarıyla kavrama ve yenileme becerisi kazandırmak amacıyla yapılan eğitime denir. Çocuğun sesleri birbirinden ayırma, müzik örgeni ve tümcesini tanıma, kavrama, anımsama ve belleme yeteneğini geliştirme, seslerin süre ve ses şiddetini (gürlüğünü) birbirinden ayrılabilmesi sağlanır. Bu amaca ulaşmak için öğretmen art arda çaldığı iki sesi dinletip onlardan o sesleri iyi dinlemelerini sonra da temiz olarak kendi sesleriyle çökarmalarını isteyerek alıştırmalar yapabilir. Çocuğun bir şarkıyı kolaylıkla öğrenebilmesi için tartım eğitimi ne kadar gerekliyse, müziksel işitme eğitimi de o ölçüde gereklidir. Bunlar müzik eğitiminin birbirini bütünleyen iki ana ögesidir (Uçan ve diğerleri, 2003:50).

Müziğin ritmine uyularak yapılan ve estetik değer taşıyan, insanın içinden geldiği gibi doğaçlama yapılan düzenli vücut hareketlerine yaratıcı dans denir. Yaratıcı dansı müzikli dramatizasyondan ayıran özellik içinden geldiği gibi yapılmasıdır (MEGEP, 2006:9). Bu çalışmada amaç çocukların hissettikleri gibi özgür bir şekilde hareket üretmelerini sağlamaktır. Çocukların bu amaca ulaşabilmeleri için müzik özenle seçilmelidir. Seçilen müziğin sözlü olması çocukların sözleri dinlemesine ve sözlere göre hareket etmesine neden olabilir. Müzikli hikâyeler, seslerin kullanımına uygun olarak hazırlanmış öykülerdir. Çocuklara hikâye okunurken kitaptaki resimler hakkında konuşmaya, şarkı söylemeye ve hikâye ile ilgili ses taklitleri, doğaçlamalar yapmaya istekli oldukları bilinmektedir. Bazı müzik aletlerinin veya nesnelerin seslerin doğada var olan seslere benzetilir. Çocuklar müzik aletleriyle seslere eşlik ederler (Sığırtaş, 2005:58-65).

Müzik aletleriyle sesler kullanacağı zaman öyküye ara verilmeli ve çocukların dikkatleri çekilerek müzik aletlerinin sesleri çkartılmalıdır. Anne, baba ya da eğitimcilerin tecrübe öyküyü ve hangi müzik aletlerinin öykünün neresinde kullanacağını belirlemelidir. Çocuklarla birlikte öykü akışına uygun sesleri örneğin, bir bebek ağlamasını müzik aleti olmaksızın kendi sesini kullanarak da müziği öykünün içine katabilir (Güler, 2008:148-149). Bu müzik etkinliklerinin gerçekleşebilmesi için okul öncesi öğretmenlerine ihtiyaç vardır. Okul öncesi öğretmenleri de bu alanda kendilerini geliştirmiş olmaları gereklidir.

Okulöncesi eğitim kurumlarında müzik etkinliklerinin istenilen bir biçimde gerçekleştirilmesi, okulöncesi öğretmenlerinin müzik etkinlikleri konusunda yeterli bilgi ve becerilere sahip olmasına yakından ilişkilidir. Bu bakımdan okulöncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerini nasıl planladıkları, nasıl uyguladıkları ve nasıl değerlendirdikleri önemlidir.

Bu dönemde okul öncesi öğretmeni, müzik etkinliklerini hazırlarken birtakım ilkeleri kapsayacak şekilde planlama yapmalıdır. Bu ilkelerin içerisinde hazırlanan müzik etkinlikleri

icin bir ortamin hazırlanması (örneğin; gerekli çalgı vb. araç-gereçlerin sınıf ortamına getirilmesi, sınıfın "U" şeklinde ya da etkinliğe uygun farklı bir şekilde düzenlenmesi gibi), çocukların (öğrencilerin) müziksel davranışlarının gözlenmesi ve dinlenmesi; uygulanacak müziksel etkinlıkların oluşturulması ve bu müziksel etkinlikler için uygun bir giriş hazırlanması, öğrencilerin bireysel öğrenme ihtiyaçlarının karşılanması gibi konular ön plana çıkmaktadır. Bu konular gözetilerek hazırlanan müziksel etkinlikler yolu ile öğretmenin, müzik çalışmalarına giriş yapabilmesi kolaylaşacaktır (Kılıç, 2012:14).

Okul öncesi eğitim kurumlarında okul öncesi öğretmenleri ile müzik etkinlikleri müzik kösesi veya müzik odasında yapılmaktadır. Bu da okul öncesi eğitim kurumlarında müzik kösesinin veya müzik odasının olması ve gereken önemini verilmesi gerektiğini göstermektedir. Her etkinliğin ayrı ayrı bir kösesi olmalıdır. Örneğin müzik etkinlikleri için müzik kösesinin veya müzik odasının olması gereklidir. Müzik kösesi veya müzik odası çocukların müzikle uğraşmaları için özel bir alandır, çocuklara ses ve müzik eğitimi burada verilir. Odanın duvarları müzik açısından uyarıcı, eğitici çocukların ilgisini çekecek resim ve fotoğraflarla süslenebilir. Bu ortamlarda çocuklara hitap edecek piyano, Orff çalgıları (marakas, def, ksilosfon...), CD'ler, televizyon vb. araç-gereçlerin olması gereklidir. Bu çalgıların çocuklar için rahatça alınıp, kullanılması için özel raflar bulunmalıdır. Çalgıları çalarken üzerine koyabilecekleri sehpalar yer almmalıdır. Bu sayede çocuklar çalgıları tanırlar, müzik eşliğinde rahatlar ve dinlenirler.

Müzik odasında veya müzik kösesinde yapılan etkinlikler, çocukların konuşma becerisini kazanmasına, dil ve hareket yeteneğini geliştirmesine yardım eder. Ayrıca yaratıcılığının gelişmesine, müzik yoluyla kendini, çevresindeki insanları, doğayı tanımamasını ve yorumlamasına, dikkatini müziğe yoğunlaştırılmasına, şarkı söyleme ve dinlemesine, yardımlaşmayı ve paylaşmayı öğrenebilmesine, yeni sözcükler kazanmasına, müzik sevgisini kazanabilmesine yardımcı olur (Poyraz ve Dere, 2006:91).

Araştırmacının Amacı

Bu araştırmada, Niğde ilinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin eğitim programındaki müzik etkinliklerini sınıfta nasıl uyguladıklarının incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmancın Modeli

Bu araştırma, tarama modelinde bir alan araştırmasıdır. Kuramsal temellerin oluşturulması aşamasında literatür taraması yapılmıştır. Okul öncesi eğitim programında yer alan müzik etkinliklerini nasıl uyguladıklarına ilişkin okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacıyla, örneklem grubunda yer alan okul öncesi öğretmenlerine anket uygulanmıştır. Bu nedenle araştırma betimsel nitelik taşımaktadır. Ankette yer alan soruların kapsam geçerliliğinin belirlenmesinde ilgili uzman görüşü alınmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmancın evrenini Niğde İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okul öncesi kurumlarında görev yapan 78 okul öncesi öğretmeni, araştırmancın örneklemmini ise bu öğretmenler içerisinde tesadüfî örneklemme yoluyla seçilen 1 özel ve 12 resmi anaokulu ile 5 kreş ve gündüz bakımevi olmak üzere toplam 18 okulda görev yapan 73 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır.

Veri Toplanması ve Analizi

Araştırmada elde edilen nitel verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde veriler kodlanır, temalar bulunur, veriler kodlara ve temalara göre düzenlenir ve tanımlanır. Son olarak da elde edilen bulgular yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 227-240).

Araştırmanın amacı doğrultusunda araştırmacılar tarafından birebir yazıya aktarılan veriler incelenerek anlamlı bölümler şeklinde ayrılmış ve böülümlere tanımlayıcı kodlar bulunmuştur. Anlam bakımından ilişkili olan veriler aynı kod (kavram) altında toplanmıştır. Kodlanan veriler bir araya getirilerek gruplanmış ve temalar saptanmıştır. Oluşturulan temaların ve verilerin güvenilirliği için alan ve nitel araştırma bilgisine sahip uzman görüşü alınmıştır. Nitel araştırma süreçlerine uygun olarak her açık uçlu soruya cevap veren öğretmen sayısı belirlenmiş ve belirlenen öğretmen sayısının yüzdesi alınarak tablolar halinde yorumlanmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, örneklem grubundaki öğretmenlerin okul öncesi eğitim programında yer alan müzik etkinliklerini nasıl uyguladıklarına yönelik görüşlerini gösteren dağılımlar (f) frekans ve (%) yüzde olarak tablolar halinde gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

**Tablo 1. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin
Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Ritim Çalışmalarını
Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri**

Ritm Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Bİçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
	Ritim aletlerini kullanarak	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö42, Ö43, Ö44, Ö45, Ö46, Ö47, Ö48, Ö53, Ö55, Ö56, Ö57, Ö59, Ö60, Ö61, Ö62, Ö68, Ö71	52	71,3
	Beden dilini kullanarak	Ö2, Ö3, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö28, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö42, Ö46, Ö53, Ö54, Ö57, Ö68, Ö73	27	37,0
	Şarkılarla	Ö41, Ö43, Ö54, Ö58, Ö68, Ö69, Ö71	7	9,6
	Sınıftaki eşyalarla	Ö14, Ö20, Ö36, Ö37, Ö42	5	6,9
	Gösterip yaptırma	Ö11, Ö20, Ö38	3	4,1
	Grup halinde	Ö27, Ö30, Ö72	3	4,1
	Müzikli oyunlarla	Ö19, Ö65, Ö70	3	4,1
	Heceleme çalışmaları	Ö19, Ö41	2	2,7
	Çocuk isimlerini söyleyerek	Ö23	1	1,4

Tablo 1'de görüldüğü gibi; 52 öğretmen (Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö42, Ö43, Ö44, Ö45, Ö46, Ö47, Ö48, Ö53, Ö55, Ö56, Ö57,

Ö59, Ö60, Ö61, Ö62, Ö68, Ö71) müzik etkinliklerinde yer alan ritim çalışmasını sınıfta uygularken en yüksek ritim aletlerini kullandığını belirttikleri görülmüştür.

Ö20; "Ritim aletlerini kullanarak basitten karmaşağa doğru önce ritmi çocuklara gösteriyorum. Birkaç defa birlikte yaptıktan sonra tek tek çocukların yapmasını istiyorum. Ayrıca parmak şaklatma, el çarpma, ayaklarla yere vurma, ellerle masaya vurma gibi çalışmalarda yapıyoruz. Parmak uçlarına düğme dikilmiş eldivenleri de rahatlıkla kullanıyorum." şeklinde ifade etmiştir.

27 öğretmen ise ritim aletlerinden sonra en yüksek (Ö2, Ö3, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö28, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö42, Ö46, Ö53, Ö54, Ö57, Ö68, Ö73) beden dilini kullanarak çalışmayı gerçekleştirdikleri görülmüştür.

Ö32; "...El, ayak ve parmaklarla tempo tutturarak sınıfta bulunan müzik aletleri ile ritim çalışması..." şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 1'de yer alan bulgular doğrultusunda ömeklem grubundaki öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun eğitim programındaki müzik etkinliklerinden ritim çalışmalarını sınıfta uygularken, ritim aletleri ve beden dilini kullandıkları söylenebilir. Bu durum, söz konusu aletlerin elde edilmesinin ve kullanımının daha kolay olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca bu iki materyalin kullanımının öğretilen bilgileri somutlaşdırımda ve öğrenciyi birebir işin içine katmada son derece etkili olduğu da bilinmektedir.

**Tablo 2. Ömeklem Grubundaki Öğretmenlerin
Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Ses Dinleme ve
Ayırt Etme Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri**

Ses Dinleme ve Ayırt Etme Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
	Görsel-işitsel araç gereçlerle	Ö3, Ö5, Ö6, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö39, Ö40, Ö42, Ö44, Ö45, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö72	35	49,0
	Sesleri tanıma ve seslerin benzerini çıkarma	Ö1, Ö4, Ö6, Ö8, Ö14, Ö15, Ö17, Ö19, Ö20, Ö22, Ö23, Ö29, Ö32, Ö33, Ö34, Ö36, Ö37, Ö38, Ö41, Ö43, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö58, Ö59, Ö60, Ö61, Ö62, Ö72, Ö73	34	47,6
	Oyunlarla	Ö3, Ö14, Ö19, Ö22, Ö37, Ö39, Ö43, Ö55, Ö57, Ö68	10	14,0
	Diğer etkinliklerle birlikte	Ö19, Ö26, Ö42, Ö43, Ö65, Ö69, Ö70, Ö71	8	11,2
	Ritim aletleriyle	Ö5, Ö39, Ö41, Ö40, Ö43, Ö61, Ö62	7	9,8
	Tekniğine uygun	Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15	7	9,8
	Gözlerini kapattırarak	Ö2, Ö8, Ö38, Ö39	4	5,6
	Grup halinde	Ö27	1	1,4

Tablo 2'de görüldüğü gibi; 35 öğretmen (Ö3, Ö5, Ö6, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö39, Ö40, Ö42, Ö44, Ö45, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö72) müzik etkinliklerinde yer alan ses dinleme ve ayırt

etme çalışmasını yaparken en yüksek görsel-işitsel araç gereçleri kullandığını belirttikleri görülmüştür.

Ö17; "Bilgisayar, TV, çeşitli CD'ler en büyük yardımımız oluyor. Dinleyip algılayan çocuklar hemen kendini belli eder. Taşit sesleri, hayvan sesleri, dinlenir ve birbirinden farklı söylenen" şeklinde ifade etmiştir.

34 öğretmen ise görsel-işitsel araç gereçlerden sonra en yüksek (Ö1, Ö4, Ö6, Ö8, Ö14, Ö15, Ö17, Ö19, Ö20, Ö22, Ö23, Ö29, Ö32, Ö33, Ö34, Ö36, Ö37, Ö38, Ö41, Ö43, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö58, Ö59, Ö60, Ö61, Ö62, Ö72, Ö73) sesi tanıma ve sesin benzerini çıkarma alıştırmaları yaptırdıklarını belirttikleri görülmüştür.

Ö55; "Genellikle doğa, hayvan, insan ve çevre seslerinin ayrimını yapmak için taklit yöntemi kullanıyoruz. Bazen de bunu oyunlaştırarak çocukların bu sesleri birbirinden ayırt etmesini sağlıyoruz. Teyp, cd ve kasetten çeşitli sesler dinleterek bu seslerin kime ya da neye ait olduğunu anlamalarını istiyoruz" şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 2'de yer alan bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğretmenlerin çok büyük çaplı kullanımının eğitim programındaki müzik etkinliklerinden ses dinleme ve ayırt etme çalışmasını sınıfta görsel-işitsel araç gereçleri kullanarak ve sesi tanıma ile sesin benzerini çıkarma alıştırmaları ile yaptığı söylenebilir. Bu durum, her sınıfta olmasa da hemen hemen birçok sınıfta teknolojik araçların bulunduğu ve okul öncesi müzik eğitimi için gerekli bir materyal olduğunu düşündürmektedir.

**Tablo 3. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin
Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Şarkı Söyleme
Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri**

Şarkı Söyleme Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Bicimleri	Görüşler	İfade eden öğretmenler	f	%
	Şarkıları önce bütün daha sonra bölümlere ayırip tekrar ettirerek	Ö1, Ö2, Ö3, Ö11, Ö15, Ö18, Ö20, Ö21, Ö23, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö38, Ö39, Ö40, Ö41, Ö42, Ö43, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö65, Ö66, Ö67, Ö68, Ö69, Ö70, Ö71	35	49,0
	Görsel-işitsel araç gereçler kullanarak	Ö3, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö19, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö32, Ö34, Ö36, Ö37, Ö41, Ö42, Ö43, Ö46	18	25,2
	Bireysel ve grup halinde	Ö2, Ö6, Ö8, Ö14, Ö22, Ö23, Ö24, Ö25, Ö27, Ö29, Ö30, Ö32, Ö39, Ö47, Ö58, Ö59, Ö60, Ö73	18	25,2
	Nefes açma çalışması yapılarak	Ö4, Ö5, Ö17, Ö22, Ö32, Ö34, Ö44, Ö45, Ö55	9	12,6
	Diğer etkinliklerle	Ö16, Ö17, Ö29, Ö43, Ö64, Ö72, Ö73	7	9,8
	Günlük plan doğrultusunda	Ö9, Ö10, Ö13, Ö14	4	5,6
	Müzik öğretmeni eşliğinde	Ö6, Ö7, Ö9, Ö12	4	5,6
	Müzik aletleriyle	Ö14, Ö61, Ö62	3	4,2

Tablo 3'te görüldüğü gibi; 35 öğretmen (Ö1, Ö2, Ö3, Ö11, Ö15, Ö18, Ö20, Ö21, Ö23, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö38, Ö39, Ö40, Ö41, Ö42, Ö43, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö65, Ö66, Ö67, Ö68, Ö69, Ö70, Ö71) müzik etkinliklerinde yer alan şarkı söyleme

çalışmasını yaparken en yüksek söyledikleri şarkıları önce bütün olarak birkaç defa söyleyip sonra böülümlere ayırip çocuklara tekrar ettirerek yaptırdıklarını belirttiğini görülmüştür.

Ö2; “Öğrencilere şarkıyı önce tümüyle ben söylüyorum sonra bölüm bölüm tekrar ettiriyorum. Daha sonra tümünü hep birlikte tekrar ettiriyorum, tek başına söylemek isteyenlere rehberlik ediyorum” şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 3'te yer alan bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğretmenlerin çok büyük bir çoğunluğunun eğitim programındaki müzik etkinliklerinden şarkı söyleme çalışmasını sınıfta şarkıları önce bütün halde sonra böülümlere ayırip çocuklara tekrar ettirerek yaptıkları görülmektedir. Buna göre; çocuğun şarkıyı iyi bir şekilde algılaması, öğrenmenin daha kolay olması ve akılda kalıcılığının sağlanması için parçadan bütüne giden bir uygulama yaptıkları söylenebilir.

**Tablo 4. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin
Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Müzik Eşliğinde Hareket Çalışmalarını
Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri**

Müzik Eşliğinde Hareket Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Bİçimleri	Görüşler	Ifade Eden Öğretmenler	f	%
Oyun ile	Ö18, Ö19, Ö22, Ö28, Ö34, Ö37, Ö41, Ö47, Ö53, Ö54, Ö56, Ö57, Ö61, Ö62, Ö65, Ö68, Ö71, Ö73	18	25,2	
Dans ile	Ö3, Ö17, Ö19, Ö24, Ö25, Ö28, Ö37, Ö55, Ö56, Ö57, Ö60, Ö66, Ö67, Ö73	14	19,2	
Şarkı sözlerini taklit ederek	Ö3, Ö13, Ö14, Ö17, Ö20, Ö24, Ö25, Ö26, Ö36, Ö40, Ö41, Ö43, Ö59, Ö73	14	19,2	
Müziğin hızına göre belirlenen hareketlerle	Ö1, Ö2, Ö5, Ö8, Ö11, Ö23, Ö31, Ö32, Ö34, Ö39, Ö47	11	15,1	
Serbest hareketlerle	Ö29, Ö30, Ö32, Ö35, Ö37, Ö38, Ö55, Ö65, Ö68	9	12,6	
Diğer etkinliklerle birlikte	Ö16, Ö22, Ö29, Ö42, Ö54, Ö64, Ö69, Ö70, Ö72	9	12,6	
Beden diliyle	Ö1, Ö4, Ö33, Ö41, Ö44, Ö45	6	8,2	
Salonda, spor öğretmeni eşliğinde	Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12	5	6,9	
Görsel-işitsel araçlarla	Ö21, Ö42, Ö46	3	4,1	
Sözlü ve sözsüz müziklerle	Ö3, Ö15	2	2,7	
Müzik aletleriyle	Ö58, Ö43	2	2,7	
Grup halinde	Ö27	1	1,4	

Tablo 4'te görüldüğü gibi; 18 öğretmen (Ö18, Ö19, Ö22, Ö28, Ö34, Ö37, Ö41, Ö47, Ö53, Ö54, Ö56, Ö57, Ö61, Ö62, Ö65, Ö68, Ö71, Ö73) müzik etkinliklerinde yer alan müzik eşliğinde hareket çalışmasını en yüksek oyun ile yaptırdıklarını belirttiğini görülmüştür.

Ö53; “Sandalye kapmaca, çömel-otur, heykel olmaca, eşini bul vb. oyunlarla uygulanabilir” şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 4'te yer alan bulgular doğrultusunda örneklem gurubundaki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun eğitim programındaki müzik etkinliklerinden müzik eşliğinde hareket çalışmasını sınıfta oyunlarla yaptırdıkları söylenebilir. Bu durumda, çocuğun oyun döneminde olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, çocuğun birebir işin içine katılmasıyla eğitimin daha etkili olacağı, çocuğun öğrendiklerini oyun ile uzun süre unutmayacağı da söylenebilir.

**Tablo 5. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin
Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden İşitsel Algı Çalışmalarını
Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri**

İşitsel Algı Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Sesin farkına vararak	Ö8, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20, Ö23, Ö24, Ö25, Ö28, Ö29, Ö36, Ö37, Ö43, Ö53	15	20,5	
Şarklılarla	Ö32, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö58, Ö60, Ö61, Ö62	10	13,7	
Görsel-işitsel araçlarla	Ö14, Ö31, Ö35, Ö44, Ö46, Ö47, Ö66, Ö67	8	11,0	
Tekniğine uygun	Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13	7	9,6	
Müzik aletleriyle	Ö1, Ö36, Ö43, Ö45, Ö68, Ö71	6	8,2	
Sesin benzerini çıkararak	Ö2, Ö14, Ö15, Ö28, Ö39, Ö43	6	8,2	
Oyunlarla	Ö33, Ö34, Ö47	3	4,1	
Diğer etkinliklerle birlikte	Ö17, Ö27, Ö65	3	4,1	
Uygulamıyorum diyenler	Ö5, Ö21	2	2,7	
Dans öğretmeniyle	Ö13	1	1,4	

Tablo 5'te görüldüğü gibi; 15 öğretmen (Ö8, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20, Ö23, Ö24, Ö25, Ö28, Ö29, Ö36, Ö37, Ö43, Ö53) müzik etkinliklerinde yer alan işitsel algı çalışmasını yaparken en yüksek duyduğu sesin farkına vararak gerçekleştirdiğini belirttikleri görülmüşür.

Ö14; "İzlenen TV'lerde, dinlenen dans müziklerinde benzer ya da farklı yapıları olan seylerde çocukların tepkilerine bakarak farkında olup olmadıkları gözlemleniyor. Aynı zamanda aynı seslere sesin tonu değişimiyle artıp azalan verim denemeleri uygulanıyor" şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 5'te yer alan bulgular doğrultusunda örneklem gurubundaki birçok öğretmenin bu çalışmayı çocuklara seslerin farkına varmasını sağlayacak alıştırmalar yaptırarak uyguladıkları söylenebilir. Bu durum, pek çok öğretmenin aldıkları eğitimin söz konusu çalışmalar için yeterli olmadığını düşündürmektedir. Birçok öğretmenin sesin farkına varma alıştırmaları yapmasına ise çocukların öncelikle benzer ya da farklı sesleri tanımlarının sağlanması için uygulandığı söylenebilir.

**Tablo 6. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin
Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Yaratıcı Hareket
ve Dans Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri**

Yaratıcı Hareket ve Dans Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
	Müziğe uygun serbest hareketlerle dans ederek	Ö1, Ö2, Ö3, Ö14, Ö15, Ö17, Ö20, Ö22, Ö23, Ö27, Ö29, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö43, Ö46, Ö47, Ö54, Ö56, Ö57, Ö58, Ö64, Ö66, Ö67, Ö71	30	41,1
	Diğer etkinliklerle birlikte	Ö16, Ö19, Ö26, Ö28, Ö42, Ö61, Ö62, Ö68, Ö69, Ö72	10	13,7
	Dans öğretmeni eşliğinde	Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13	8	11,0
	Gösterip yaptırma	Ö4, Ö5, Ö44, Ö45, Ö46, Ö53, Ö54	7	9,6
	Müzik aletleriyle	Ö24, Ö25, Ö43, Ö60	4	5,5
	Görsel-işitsel araçlarla	Ö14, Ö24, Ö25, Ö34	4	5,5
	Bireysel ve grup halinde	Ö14, Ö31	2	2,7
	Beden diliyle	Ö36, Ö73	2	2,7
	Planda olduğu gibi	Ö18	1	1,4
	Uygulamıyorum diyenler	Ö21	1	1,4

Tablo 6'da görüldüğü gibi; 30 öğretmen (Ö1, Ö2, Ö3, Ö14, Ö15, Ö17, Ö20, Ö22, Ö23, Ö27, Ö29, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö43, Ö46, Ö47, Ö54, Ö56, Ö57, Ö58, Ö64, Ö66, Ö67, Ö71) müzik etkinliklerinde yer alan yaratıcı hareket ve dans çalışmasını en yüksek müziğe uygun serbest hareketlerle dans ederek yaptırdığını belirttiğini görülmüştür.

Ö2; "Müziği açtıktan sonra ritme göre dans etmelerini söylüyorum. Benim rehberliğimde müziğe göre içlerinden geldikleri gibi dans ettiklerini gözlemliyorum..." şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 6'da yer alan bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun eğitim programındaki yaratıcı hareket ve dans çalışmasını sınıfta çocuğun müziğe uygun olarak serbest hareketler yapmasını sağlayarak gerçekleştirdikleri söylenebilir. Bu durum, okul öncesi öğretmenlerin çocuğa müzikle doğaçlama yapınarak çocuğun yaratıcılığının daha ön plana çıkacağını ve çocukların kendini özgün bir şekilde ifade edebileceğini düşündüklerini göstermektedir.

**Tablo 7. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin
Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Müzikli Öykü Oluşturma Çalışmalarını
Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri**

Müzikli Öykü Oluşturma Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
	Diğer etkinliklerle birlikte	Ö1, Ö2, Ö11, Ö16, Ö17, Ö19, Ö24, Ö25, Ö28, Ö31, Ö35, Ö37, Ö58, Ö68, Ö69, Ö71, Ö72	17	24,6
	Görsel-işitsel araçlarla	Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö12, Ö13, Ö14, Ö34, Ö42, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56	13	17,8
	Şarkıyı hikâyeleştirme	Ö1, Ö18, Ö20, Ö24, Ö25, Ö32, Ö36, Ö43, Ö44, Ö45, Ö54, Ö56	12	16,4
	Öykü oluşturma ve tamamlama	Ö14, Ö15, Ö30, Ö39, Ö40, Ö42, Ö43, Ö55, Ö61, Ö62	10	13,7
	Uygulamıyorum diyenler	Ö21, Ö23, Ö33, Ö41	4	5,5
	Ritim aletleriyle	Ö14, Ö53, Ö57	3	4,1
	Grup halinde	Ö27	1	1,4

Tablo 7'de görüldüğü gibi; 17 öğretmen (Ö1, Ö2, Ö11, Ö16, Ö17, Ö19, Ö24, Ö25, Ö28, Ö31, Ö35, Ö37, Ö58, Ö68, Ö69, Ö71, Ö72) müzik etkinliklerinde yer alan müzikli öykü oluşturma çalışmasını yaparken en yüksek diğer etkinliklerle birlikte uyguladığını belirttikleri görülmüştür.

Ö2; "Örneğin: karga ile tilkinin hikâyesi veya yalancı çobanın hikâyesinin müzikli bir şekilde verilmesi, çocuğun müzikle hikâye gibi iki ayrı etkinliği bir arada yaparak daha kolay öğrenmesi sağlanır." şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 7'de yer alan bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğretmenlerin müzikli öykü oluşturma çalışmasını birçok öğretmenin diğer etkinliklerle birlikte gerçekleştirdikleri görülmektedir. Buna göre, öğretmenlerin çoğunluğunun söz konusu çalışmaya yönelik bir uygulamalarının olmadığı söylenebilir. Birçok öğretmenin ise müzikli öykü çalışmasını diğer etkinliklerde kullanıyor olması çocuğun yeni fikirler üretmesini sağlayan bu çalışmayı çocuklara diğer etkinliklerle ilişkilendirerek daha iyi aktarabildiklerini düşündürmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma bulguları doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara yönelik önerilere yer verilmiştir.

Sonuçlar

Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki müzik etkinliklerini sınıfta uygulama durumlarının değerlendirilmesi doğrultusunda elde edilen bulgulara göre:

Okul öncesi öğretmenlerinin;

- ✓ Ritim çalışmasını müzik aletleri (%71,3) ve beden dilini kullanarak (%37,0) uyguladıkları,
- ✓ Ses dinleme ve ayırt etme çalışmasını görsel işitsel araç gereçler kullanarak (%49,0) ve sesi tanıma-sesin benzerini çıkarma çalışmaları yaptırarak (%47,6) uyguladıkları,
- ✓ Şarkı söyleme çalışmasını (%49,0) şarkıları önce bütün sonra böülümlere ayırıp tekrar ederek yaptırdıkları,

- ✓ Müzik eşliğinde hareket çalışmasını (%25,2) oyun ile yaptırdıkları,
- ✓ İşitsel algı çalışmasını (%20,5) çocuklara benzer ya da farklı sesleri farkına varmasını sağlayacak çalışmalar yaptırdıkları,
- ✓ Yaratıcı hareket ve dans çalışmasını (%41,1) müziğe uygun olarak serbest hareketlerle dans ederek gerçekleştirdikleri,
- ✓ Müzikli öykü oluşturma çalışmasını (%24,6) farklı etkinliklerle birlikte yaptıkları, sonuçlarına ulaşmıştır.

Öneriler

- Araştırma sonuçları ışığında okul öncesi öğretmenlerinin:
- ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan ritim çalışmalarını görsel işitsel araç-gereçler kullanılarak da yaptırmayı ve çocuklara gruplar halinde müzikli oyunlar dinlettirmesi,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan ses dinleme ve ayırt etme çalışmasını ritim aletlerini de kullanarak yaptırmayı ve diğer etkinliklerle birlikte bu çalışmanın geliştirilmesi,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan şarkı söyleme çalışmasına başlamadan önce nefes açma alıştırmalarına/hareketlerine gereken önemi vererek çocukların bu çalışmaya hazır hale getirmesi,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan müzik eşliğinde hareket çalışmasını okulun spor salonunda bu konu üzerine eğitim almış öğretmenin gözetiminde yaptıracak gerçekleştirmesi,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan işitsel algı çalışmasını okulda müzik aletlerinin içinde bulunduğu müzik odasında ve bu konuda üzerine eğitim almış müzik öğretmenin gözetiminde yaptırmayı,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan yaratıcı hareket ve dans çalışmasını yaptıırken çocukların beden dilini iyi bir şekilde kullanmasını sağlayacak birkaç örnek hareketi göstererek çocuklara yaptırmayı ve böylelikle çocukların kendilerine olan özgüvenlerini artttırması,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan müzikli öykü oluşturma çalışmasını yaptıırken çocuklara bir öykü anlatması, öyküyü yanında bırakıp çocukların ritim aletlerini kullanarak bu öyküyü tamamlamasını sağlanması, önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- ALPASLAN, Ulaş (2010). Okul öncesi öğretmenlerinin aldıkları müzik eğitimi doğrultusunda uygulamakta oldukları müzik etkinliklerine ilişkin görüşleri ve karşılaşıkları problemler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- EREN, Bilgehan (2006). Bursa ili anaokullarındaki 4,5,6, yaş grubu çocukların müzik eğitimine yönelik ihtiyaçlarının tespiti ve değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ESKİOĞLU, İtr (2003). Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri. *İnönü Üniversitesi Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, 116-123.
- GEDİKLİ, Erdem (2007). *Okul Öncesi Müzik Etkinlikleri Eğitimi*. (1. Basım). Bursa: Ezgi Kitapevi.
- GÜLER, Nilgün (2008). *Müzikle Çocuk Eğitimi*. (1. Basım). İstanbul: Hepsi Çocuk Yayınları.
- KILIÇ, İlgin (2012). *Okul Öncesinde Müzik Eğitimi-Etkinliklerle Uygulama Örnekleri*. (2. Basım). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- KÜÇÜKTURAN GÜLER, Ayşe ve diğerleri (2013). Türkiye'de Okul Öncesi Eğitimin Geliştirilmesine Yönerek Uygulamalar. *The Journal of Academic Social Science Studies*. Doi number:http://dx.doi.org/10.9761/JASSS_1847 Volume 6 Issue 7, p.783-801.
- MEB, (2006). *Okul Öncesi Eğitim Programı (36-42 Aylık Çocuklar İçin)*. Ankara: Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü
- MEGEP, (2006). *Müzik Etkinlikleri*. Ankara: Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü
- ÖMEROĞLU, Esra ve diğerleri (2006). *Müziğin Okul Öncesinde Kullanılması*. (2. Basım). Ankara: Kök Yayıncılık.
- ÖZÇİMENLİ, Esen (2007). Anaokullarında görev yapan öğretmenlerin anaokullarındaki müzik etkinliklerine ilişkin görüşleri (Eskişehir İli Örneği). *Yayılmanızı Yüksel Lisans Tezi*, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- POYRAZ, Hatice ve DERE, Hale (2006). *Okulöncesi Eğitiminin İlkeleri ve Yöntemleri*. (3. Basım). Ankara: Anı Yayınları.
- SİĞIRTMAÇ DİKİCİ, Ayperi (2005). *Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi*. İstanbul: Kare Yayınları.
- SOYSAL, Fikri (2012) Erken Çocukluk Dönemi Müzik Eğitimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*. Doi number:http://dx.doi.org/10.9761/JASSS_81 Volume 5 Issue 3, p.191-208.
- UÇAN, Ali ve diğerleri (2003) *Müzik Öğretimi*. (3. Basım). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- YAŞAR Şefik ve diğerleri. (2000). *Okul Öncesi Eğitim İlkeleri ve Yöntemleri*. (1. Basım). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- YILDIRIM Ali ve ŞİMŞEK Hasan (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (8.Basım). Ankara: Seçkin Yayınları.